

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 10Er/738/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3714209547
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Mišúnová
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3714209547.2

Uznesenie

Okresný súd Považská Bystrica v exekučnom konaní oprávneného: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, Karadžičova 8, Bratislava, práv.zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, Karadžičova 8, P.O. BOX 205, Bratislava proti povinnému: K. C., H.. XX.XX.XXXX, S. XX o vymoženie 2021,97 EUR s prísl., vedenom u súdneho exekútora Mgr. Dušan Čerešňa, Exekútorský úrad Trnava, Andreja Hlinku 3858/1 takto

rozhodol:

Súd exekúciu **z a s t a v u j e**.

odôvodnenie:

Na návrh oprávneného zo dňa 25.8.2014 a vykonateľného exekučného titulu - Zmenkového platobného rozkazu č.k. 1Zm 936/2013-10 zo dňa 18.3.2014, ktorý nadobudol vykonateľnosť dňa 26.5.2014 sa začalo exekučné konanie proti povinnému o vymoženie 2021,97 Eur.

Na základe žiadosti exekútora súd vydal poverenie pre súdneho exekútora na vykonanie exekúcie v zmysle návrhu oprávneného.

Podľa § 243f Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 je oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinnému, ktorý je fyzickou osobou oprávnený opíše aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu (4da) s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

Podľa § 57 ods. 1 písm. m/ Exekučného poriadku exekúciu súd zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo vydané v konaní, v ktorom sa uplatňoval nárok zo zmenky a vyšlo najavo, že vymáhaný nárok vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a nebolo prihladnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

Novela č. 438/2015 Z. z. nadobudla účinnosť dňa 23.12.2015. Podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 bol oprávnený povinný doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1995/233/20160101>>§ 39 ods.4 do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona, t.j. do 22.01.2016 vrátane. Oprávnený návrh na vykonanie exekúcie doplnil v lehote podľa § 243f

ods. 1 Exekučného poriadku. Uviedol, že pohľadávka vymáhaná v tejto exekúcii je pohľadávkou z titulu nesplateného úveru poskytnutého povinnému pôvodným veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s. na základe úverovej zmluvy pod č. 0363231350. Zaplatenie pohľadávky je zabezpečené vlastnou zmenkou vystavenou povinným na rad spoločnosti Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá zmenku indosovala v prospech oprávneného.

Povinný vo vyjadrení zo dňa 1.3.2016 uviedol, že žiadnu zmenku nevystavoval. Nedostal žiadnu možnosť výberu so zmenkou či bez nej, nebol poučený čo je zmenka, ako sa pri nej postupuje a ani aký je dopad zmenky na neho ako klienta. Ďalej uviedol, že zmenka mu bola podsunutá ako jeden z ďalších papierov a ako jedna z podmienok v poradí pri podpise zmluvy. To, že podpísal nejakú zmenku sa dozvedel až v tomto konaní. Žiadal, aby súd exekúciu zastavil.

Súd preto preskúmal, či nie je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods.1 písm.m) Exekučného poriadku.

Súd sa oboznámil so Zmluvou o splátkovom úvere č. 0363231350 zo dňa 11.12.2006 (ďalej len „zmluva“), pripojeným spisom Okresného súdu Bratislava V č.k. 1Zm 936/13 a ostatným obsahom spisu.

Exekučným titulom je v tejto veci právoplatný a vykonateľný zmenkový platobný rozkaz, je teda nepochybné, že v konaní v ktorom sa vydal exekučný titul, sa uplatňoval nárok zo zmenky.

Z predloženej zmluvy o splátkovom úvere č. 0363231350 zo dňa 11.12.2006 súd zistil, že právny predchodca oprávneného (Slovenská sporiteľňa, a.s.) poskytol povinnému ako dlžníkovi úver vo výške 130.000,- Sk/4.315,21 Eur, ktorý sa povinný zaviazal splácať v 59 mesačných splátkach po 3027 Sk/100,48 Eur. V zmluve je dlžník označený svojim menom a priezviskom, rodným číslom, bydliskom.

V rovnaký deň vystavil povinný ako vystaviteľ blankozmenku na rad Slovenskej sporiteľne, a.s. s miestom vystavenia zmenky Považská Bystrica. Právny predchodca oprávneného Slovenská sporiteľňa, a.s. do tejto vpísala dátum splatnosti 20.12.2011 a sumu 2021,97 Eur.

Z rubopisu zmenky súd zistil, že Slovenská sporiteľňa, a.s. indosovala zmenku na rad spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., ktorá si svoj nárok zo zmenky uplatnila v skrátrenom zmenkovom konaní.

Podľa § 52 ods.1, 2, 3 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy, resp. vystavenia zmenky 1) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa.

Podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. (2) V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že právny predchodca oprávneného poskytol povinnému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa povinný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že právny predchodca oprávneného pri uzatváraní a plnení zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a povinný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka a

treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola povinnému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom, predtlačenom formulári, teda bez možnosti povinného, akokoľvek zasiahnuť do podmienok poskytnutia úveru. Súd tak má za to, že posudzovaná zmluva o úvere spadá do kategórie spotrebiteľských zmlúv v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Zároveň je potrebné na daný vzťah aplikovať aj zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Keď súd ustálil, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský zmluvný vzťah, ďalej skúmal, či v rozhodnutí, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo prihliadnuté na 1. neprijateľné zmluvné podmienky, 2. obmedzenie alebo neprípustnosť použitia zmenky, alebo 3. rozpor s dobrými mravmi alebo so zákonom."

Spotrebiteľské právo v čase vystavenia zmenky v zásade nevylučovalo možnosť prijať od dlžníka zmenku na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 7 zákona č. 258/2001 Z.z. v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa čl. I § 11 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zákona zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ), každú zmenku, i keď nebola vystavená na rad, možno previesť indosamentom (rubopisom).

Podľa čl. I § 11 ods. 2 ZZŠ, ak pojal vystaviteľ do zmenky slová „nie na rad“ alebo inú doložku rovnakého významu, možno previesť zmenku len vo forme a s účinkami obyčajného postúpenia (cesie).

Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Z citovaných ustanovení čl. I § 11 ZZŠ vyplýva, že zo zákona je každá zmenka prevoditeľná indosamentom, pokiaľ v nej výslovne nie je uvedený text „nie na rad“. Aj keď teda účastníci pri uzatváraní dohody o použití zmenky - zmenkovej zmluvy, prevoditeľnosť zmenky indosamentom nedohodnú, nastáva zo zákona. V zmysle citovaných ustanovení čl. I § 17 ZZŠ má potom indosament zmenky tie účinky, že žalovaný zo zmenky, v tomto prípade spotrebiteľ - povinný, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Indosamentom zmenky sa tak spotrebiteľ ako zmenkový dlžník dostáva do situácie, že sa nemôže dovolávať zákonnej ochrany svojich práv ako slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom vzťahu (napríklad poukazom na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sa mohli premietnuť do zmenkovej sumy a podobne), ibaže by preukázal, že majiteľ zmenky pri jej nadobúdaní konal vedome na jeho škodu, čo môže byť veľmi ťažké, prakticky nemožné.

Zákon však súčasne umožňuje, aby účastníci v zmenkovej zmluve, prevoditeľnosť zmenky indosamentom vylúčili (§ 11 ods. 2 ZZŠ), čo by malo za následok, že spotrebiteľ ako zmenkový dlžník bude mať v prípade prevodu zmenky zachované námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom zmenky. Ustanovenie § 11 ods. 2 ZZŠ, umožňujúce vylúčiť prevoditeľnosť indosamentom, tak predstavuje práve také ustanovenie, ktoré je na prospech spotrebiteľa a jeho nepoužitie možno považovať za odporujúce § 54 ods. 1 OZ, keďže v danom prípade povinný tým, že vystavil zmenku bez vylúčenia jej prevoditeľnosti sa nepochybne vopred vzdal svojich práv, ktoré mu priznáva OZ (napr. domáhať sa neprijateľnosti zmluvných podmienok), resp. si zhoršil svoje zmluvné postavenie (nemožnosťou podať námietky majiteľovi zmenky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k predošlým majiteľom) a tiež odporujúce § 4 ods. 7 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase vystavenia zmenky v zmysle ktorého ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu, a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ tak zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy (kauzy zmenky) podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom.

Principiálne rovnaký právny záver vyplýva aj z rozsudku Vrchného soudu v Prahe, sp. zn. 9 Cmo 122/2013 zo dňa 29.04.2013 (Právní rozhledy 13-14/2013, str. 508, tiež www.beck-online.cz), na závery ktorého odkazuje aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze, sp. zn. IV. 457/2010 zo dňa 18.07.2013 (www.nalus.usoud.cz), v ktorom sa zaoberal problematikou indosovaných zmeniek v spotrebiteľských vzťahoch.

Keďže mal súd za preukázané, že v danom prípade došlo k indosácii zmenky v neprospech povinného, súd má za to, že zmenkové dojednanie (kauza zmenky) bola dojednaná v rozpore so zákonom (§ 54 ods.1 Občianskeho zákonníka a § 4 ods.7 zákona č. 258/2001 Z.z.), a je preto neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Vzhľadom na uvedené, tak nie je potrebné zaoberať sa otázkami parametrov úveru, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ani povahou dohody o vyplňovacom práve ako neprijateľnej zmluvnej podmienke. Uplatnený nárok nemal byť oprávnenému (v pôvodnom konaní navrhovateľovi) priznaný už len preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri dohode o použití zmenky, teda pri uzatváraní zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom (viď napr. rozhodnutie Krajského súdu Trenčín č.k. 19Co 859/2014).

Konanie o zmenkovom platobnom rozkaze je skrátene konanie, v ktorom sa vychádzalo sktriktne zo zmenky ako abstraktného listinného cenného papiera. Ak bolo zrejmé, že popri návrhu sú splnené všetky ostatné procesné podmienky a že predloženie zmenky nevzbudzuje nijakú pochybnosť o dôvodnosti nároku, zmenkový súd vydal zmenkový platobný rozkaz. Zmenkový súd teda zo zákona nebol povinný skúmať obsah dohody o vyplnení zmenky a teda neprihliadal ani na ustanovenia o spotrebiteľskom práve.. Z uvedených dôvodov keď súd vyhodnotil zmenkové dojednanie (kauzu zmenky) ako dojednanú v rozpore so zákonom, a je preto neplatné (§ 39 Občianskeho zákonníka) a keďže na túto skutočnosť nebolo prihliadnuté v konaní o zmenkovom platobnom rozkaze, súd exekúciu podľa § 57 ods.1 písm.m) Ex.por. zastavil.

Pokiaľ povinný namietal, že zmenku nevystavil, súd týmto tvrdeniu neuveril vzhľadom na jeho rozporné tvrdenia, keď ďalej uviedol, že táto mu bola „ podsunutá ako jeden z ďalších papierov a ako jedna z podmienok v poradí pri podpise zmluvy“. Taktiež uviedol, že o skutočnosti, že zmenku podpísal sa dozvedel až po výzve súdu na vyjadrenie sa k doplnenému návrhu, čo sa taktiež nezakladá na pravde, keď táto mu bola doručená už pri doručovaní zmenkového platobného rozkazu.

O trovách konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohoto uznesenia.

Poučenie:

Proti výroku, ktorým súd zastavil exekúciu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne v 3 vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.

Proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa je vždy prípustné odvolanie. Odvolaniu podanému proti rozhodnutiu, ktoré vydal súdny úradník alebo justičný čakať, môže v celom rozsahu vyhovieť sudca, ktorého rozhodnutie sa považuje za rozhodnutie súdu prvého stupňa; ak sudca odvolaniu nevyhoví, predloží vec na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Ak odvolanie podané v odvolacej lehote oprávnenou osobou smeruje proti rozhodnutiu súdneho úradníka alebo justičného čakaťa, proti ktorému zákon odvolanie nepripúšťa (§ 202), rozhodnutie sa podaním odvolania zrušuje a opätovne rozhodne sudca.